

Kültür Aktarımında Çizgi Filmlerin Önemi: ‘Kral Şakir’ Çizgi Filmindeki Evrensel ve Milli Değerler

The Importance of Cartoons in Cultural Transfer: Universal and National Values in the Cartoon ‘Kral Şakir’

Zeynep TEKİN¹

¹Arş.Gör. Bayburt Üniversitesi,
İnsan ve Toplum Bilimleri
Fakültesi, Sosyoloji Bölümü.
zeyneptekin@bayburt.edu.tr

Geliş Tarihi/Received

30.10.2022

Kabul Tarihi/Accepted

01.12.2022

Yayın Tarihi/Publication Date

20.12.2022

Atf/Citation: Tekin, Z. (2022).
Kültür Aktarımında Çizgi
Filmlerin Önemi: ‘Kral Şakir’
Çizgi Filmindeki Evrensel ve
Milli Değerler. *Veche*, 1 (1), 1-14.

This work is licensed under Creative Commons
Attribution-NonCommercial 4.0 International License.

Öz

Kültür aktarımı, bir toplumun devamlılığını sağlayarak onun gelişimine katkı sunan önemli bir toplumsal olgudur. Bir milletin kuşaklar arası bağımlı oluşturan bu aktarım, sosyalizasyon süreci ile gerçekleşmektedir. Bu süreç içerisinde çocuklara kültürel değerlerin aktarımı, toplumun geleceği açısından önem arz etmektedir. Bireyin yetişkinlik döneminin özü olan bu süreçte, çizgi filmlerin içerdiği ve aktardığı değerlerin analiz edilmesinin önemli olduğu düşünülmektedir. Bu çalışma ile öncelikle kültür kavramının ne olduğu, sosyalizasyon süreci ve kültür aktarımının neleri ifade ettiği ve önemleri açıklanmıştır. Sonrasında kültür aktarımında çizgi filmlerin yeri ve öneminden bahsedilmiş ve Kral Şakir adlı çizgi filmde bulunan evrensel ve milli değerler ortaya konulmaya çalışılmıştır. Nitel araştırma yöntemlerinden doküman analizi kullanılarak yapılan çalışmada çizgi filmin resmi Youtube kanalında en çok izlenen 20 bölümünün içerik analizi yapılmış ve filmin içinde en çok hangi değerlerin yer aldığı sıklık ve yüzde ile sayısallaştırılarak ifade edilmiştir. Verilerin analizi sonucunda Kral Şakir çizgi filminde milli değerlere evrensel değerlerden daha fazla yer verildiği sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Çizgi Film, Evrensel Değerler, Kültür, Kültür Aktarımı, Milli Değerler.

Abstract

Cultural transfer is an important social phenomenon that contributes to the development of society by ensuring its continuity. This transfer, which forms a nation's intergenerational bond, happens through socialization. In this process, the transfer of cultural values to children is vital for the future of society. In that process, which is the essence of the individual's adulthood, it is thought that analyzing the values contained and conveyed by cartoons in childhood is essential. First, this study explains the concept of culture, the meaning of the socialization process and cultural transfer, and their importance. Afterward, the place and matter of cartoons in the transfer of culture are mentioned, and the universal and national values in the cartoon named Kral Şakir have been tried to be revealed. In the study conducted by document analysis, one of the qualitative research methods, content analysis of the 20 most watched cartoon episodes on the official Youtube channel was made and the values in the movie were expressed by digitizing with frequency and percentage. As a result of the analysis of the data, it was concluded that there were given more place to national values than universal values in the cartoon Kral Şakir.

Keywords: Cartoon, Culture, Cultural Transfer, National Values, Universal Values.

Giriş

En genel haliyle bireylerin düşünce biçimleri, davranış şekilleri ve maddi nesnelere birlikte yaşam tarzını ifade eden kültür; bireyin hem geçmişle bağlantısı hem de gelecekteki kılavuzudur (Macionis, 2015, s. 58). Bireyin geçmiş ve gelecekle bağlantısını sağlayan kültür, onun kimliğini oluşturan, kendini bulmasını sağlayan, yaşamına yön veren temel bir olgudur. Toplumdaki bütünlüğü sağlayan bu tarihi bağın devamlılığını, sağlıklı işleyen kültür aktarımı gerçekleştirmektedir. Değerler üzerinden bireyin yaşamını şekillendiren kültür (Şahin, 2020, s. 56), sosyalizasyon adı verilen süreç içerisinde kuşaklar arası aktarımını sağlamaktadır.

Bireyin hayatı boyunca geliştireceği tutum ve davranışlarının temelini, sosyalizasyon sürecinde edindiği değerler oluşturmaktadır (Şahin, 2020, s. 53). Ailede başlayan bu süreçte öğrenilerek benimsenen değerler, bireyin düşünce dünyasını ve kişiliğini şekillendirmekte ve onun bütün hayatında etkili olmaktadır. Sosyalizasyon sürecinin ilk basamağına, günümüz dünyasında artık kitle iletişim araçları, sosyal medya araçları da dahil olmuş durumdadır. Gelişmiş teknolojinin içine doğan çocuklar, ailenin yanında kitle iletişim araçları ve sosyal medya üzerinden bazı değerleri içselleştirmektedir. Aile ile eş zamanlı olarak çizgi filmler etkin bir değer aktarım aracı haline gelmiş bulunmaktadır. Bu durum çizgi filmlerin içeriklerinin ve taşıdığı değerlerin incelenmesini zorunlu hale getirmektedir.

Toplumun üyesi olarak bireylerin düşünce, tasarım, bakış, duygulanma, hayal etme, değerlendirme ve anlayış tarzını içeren kültür (Özakpınar, 2013, s. 43), toplumdaki değişim ve her toplumda farklı değerler ortaya koymaktadır. İçinde yaşadığı toplumun temel kültürel değerlerini öğrenmeden, özüne aykırı pek çok değer ile karşılaşan çocuklar öncelikle bu değerleri benimsemekte ve kendi öz değerlerini yok saymaya başlamaktadır. Bu durum, toplum ve birey arasında bir çatışma yaratma potansiyelini içinde barındırmaktadır. Toplumun birlik ve bütünlüğünü, uyum içinde yaşamasını bozabilecek bu sorun ihtimali sebebiyle kültür aktarımının sağlıklı yapılması önem arz etmektedir.

Kùltür Nedir?

Çok katmanlı bir olgu olan kültür, toplumun temel yapıtaşlarından birini oluşturmaktadır. Kültür kavramının pek çok tanımı bulunmasına karşın, hala üzerinde bir uzlaşmaya varılan bir tanım bulunmamaktadır.

Kùltürün en eski tanımlarından birini İngiliz antropolog Edward Burnett Tylor yapmıştır. Tylor'a göre "geniş etnografik anlamıyla kültür ya da medeniyet, toplumun bir üyesi olarak insanın elde ettiği bilgi, inanç, sanat, ahlak, gelenek ve diğer her türlü yetenek ve alışkanlıkları içeren karmaşık bir bütündür" (Tylor, 1871, s. 1). Pek çok sosyal bilimci tarafından benimsenen bir tanımlama yapan Tylor için kültür, kişilerin sosyal yaşamlarının tamamını kapsamaktadır ve kolektiftir. Ona göre kültür, biyolojik olarak genlerden bağımsızdır ve sonradan edinilmektedir. Fakat sonradan edinilse de kültürün yapısını ve kökenini, çoğunlukla bilinçdışı etkenler tayin etmektedir (Cuhe, 2013, s. 25).

En çok danışılan kültür tanımlarından bir diğerini Bronislaw Malinowski'nin 'Bilimsel Bir Kültür Teorisi' adlı eserinde ortaya koyduğu tanım oluşturmaktadır. Malinowski burada ilkel ya da gelişmiş bir kültürün genel olarak insanların sahip olduğu beceriler, fikirler, inanç ve gelenekler, tüketim malları ve araçları, farklı sosyal grupların hukuki koşulları gibi pek çok olguyu içine alan bir bütün olarak tanımlamaktadır. Ona göre kültürlerin, ruhani ve insani muhtevası epey fazladır. Bireyler bu ruhani ve insani muhteva yardımıyla somut problemlerle başa çıkabilmektedirler. Bu somut sorunlar, çeşitli gereksinimlere ihtiyaç duyan insan bedeninin gerçeklikleri sebebiyle ortaya çıkmakta; bu ihtiyaçları giderme şekilleri ise kültürleri etkisi altına alan unsurları oluşturmaktadır (Malinowski, 2016, s. 41-42).

Malinowski gibi Erol Güngör de yaptığı tanımda kültürün, temel insan ihtiyaçlarının giderilmesi yönüne dikkat çekmektedir. Güngör, kültürün; bir topluluğun kendi hayatı sorunlarını çözüme ulaştırmak amacıyla deneyerek geliştirdiği ve uzun yıllar boyunca standartlaştırdığı usullerin ve araçların toplamını kapsadığını ifade etmektedir. Ona göre, bir topluluk kültürü; bütün manevi ve

maddi unsurlar ile birlikte insanların ihtiyaçlarını karşılamak için benimsediği hayat biçiminden meydana gelmektedir (Güngör, 2006, s. 68).

Mümtaz Turhan için ise kültür, insanların temel ihtiyaçları sebebiyle ortaya çıkmış ve sonraları yeni ihtiyaçların doğuşuna imkan sağlamıştır. Ona göre kültür, en basit toplumdaki en gelişmiş topluma kadar her yerde ortaya çıkan ve belli bir içeriği olan bir cihaza benzemektedir. Tüm toplumlarda var olan bu cihaz, belirli maddi ihtiyaçları tatmin etmek amacıyla işlenen teknik ve bilgiye ek olarak insan ilişkilerini düzenlemeye yarayan nizamlar, kaideler, örf ve adetler, iman, kanaatler, fikirler ve görüşlerden oluşmaktadır ve bu içeriği ile birlikte bir bütün halinde işlemektedir (Turhan, 2018, s. 32). Böylece Turhan, kültürün kapsadığı alanları; toplumdaki çeşitli bilgiler, ilgiler, alışkanlıklar, kıymet ölçüleri, zihniyetler, görüşler ve her türlü davranış şekilleri olarak belirtmekte ve kültürü, topluma ait olan tüm manevi ve maddi değerlerinden meydana gelen bir bütün olarak tasvir etmektedir (Turhan, 2018, s. 37).

Tüm bu tanımlara baktığımızda hepsinin, insanların sosyal hayatlarını kapsayan bir bütüne işaret ettiğini görmekteyiz. Buradan da anlaşılacağı gibi kültür oldukça kapsamlı bir kavramdır ve toplumdaki her türlü etkileşim ile maddi ve manevi yapıları içine almaktadır. Binalar, türküler, halk oyunları, yemek tarifleri, düşünme tarzları, ideolojiler ve benzerleri kültürün kapsamına girmektedir (Aksoy, 2015, s. 73).

Kültürün kapsadığı alanları en genel haliyle tablo haline getirmek istediğimizde karşımıza üç alan çıkmaktadır. Bunlar; düşünme (fikirler), yapma (normlar) ve sahip olma (maddi unsurlar) dır. Bu üç alanı oluşturan unsurlar ise şu şekildedir (Nirun ve Özönder, 1988):

- 1-Düşünme (fikirler): İdeolojiler, ilmi gerçekler, vecizeler, efsaneler, mitler, dini inançlar, folklor, batıl inançlar ve atasözleri.
- 2-Yapma (normlar): Kaideler, hükümler, kanunlar, yasaklar (tabular), örf-töre, yönetmelikler, gelenekler, görenekler, teknolojiler, ayinler, törenler, dini törenler, sosyal kaideler, moda, adab-ı muāseret kaideleri.
- 3-Sahip olma (maddi unsurlar): Binalar, aletler, makineler, araçlar, köprüler, yollar, elbiseler, taşıtlar, mobilya, ilaçlar, sanat eserleri, gıda maddeleri.

Kültürün kapsamındaki tüm bu fikirler, normlar ve maddi unsurların tamamı bir takım ortak özelliklere sahiptir. Bu özellikler arasında kültürlerin; paylaşılması, toplumsal olması, ihtiyaçları karşılayarak doğum sağlaması, bütünleştirici olması, tarihi olması ve sürekliliğe sahip olması yer almaktadır (Erdem, 2016, s. 157). Kültürlerin özelliklerinin içinde en temel olanı ise; değişim ve sürekliliktir. Yeryüzünde tarih boyunca bireyler, topluluklar, devletler gelip geçmiş; ancak uygarlıklar ve kültürler sürekliliklerini korumuşlardır. Kültürlerin değişime tabi olmaları; tarih boyunca onların sürekliliklerini korumalarını sağlamıştır (Güvenç, 2019, s. 25). Bu değişimin bir yönü, her neslin kendi yaşantılarında edindikleri tecrübeleri sonucunda eskilerden içine yaramayacak olanları atması ve kendi keşfettiklerini kültürüne katması olarak geekleşmektedir. Kültür aktarımı sürecinde geçekleşen bu değişim; kültürün her ögesinde yaşanabilmektedir.

Bir kültürün öğeleri arasında; semboller, dil, değerler ve normlar (örf-adetler, gelenek ve görenekler) bulunmaktadır (Aksoy, 2015, s. 75). Bu öğelerden biri olan dil, bir toplumdaki bireyleri; birbirine, geçmişine ve geleceğine bağlayan en önemli unsurdur. Dil sayesinde birey; geçmişini, gelenek ve göreneklerini, içinde yaşadığı toplumun ortak değerlerini öğrenmekte ve kendinden sonraki nesillere bu değerleri aktarabilmektedir. Dil ile düşünüp üreten bir toplum, kuşaklararası

düzenli bilgi akışını sağlayamazsa; o toplumun  yeleri, kişisel ve toplumsal hayatlarında olumsuzluklar yaşayacaktır. Bir toplumu bütünleştiren ve birleştiren, o toplumda üretilen karşılıklı bağlar ve kültürel değerlerdir (Mora, 2008).

Kültürel değerler; bir toplumun birleşmesini, bütünleşmesini ve devamlılığını sağlayan en önemli unsurlardan biridir. Değerler aktarımının gerçekleştirilmesiyle birey; içinde yaşadığı topluma uyum sağlamakta ve onun için faydalı hale gelmektedir. Değerler, bireyi, olumlu ve olumsuz davranışlar arasından olumlu olanı seçmeye yönlendirir ve toplumun düzeninin kendiliğinden oluşmasını sağlar (Bolat, 2016). Böylece değerler; genel haliyle toplumsal hayatın ana hatlarını oluşturan, bireylerin güzel, cazip ve iyi olanın ne olduğuna karar vermekte kullandıkları kültürel olarak belirli olan standartları işaret etmektedir (Macionis, 2015, s. 66). Bir toplumun çoğunluğu tarafından paylaşılan değerler; toplumun iyiliği için ve ihtiyaçlarının karşılanması bakımından faydalı görülen ortak paylaşım kıstaslarıdır. Bu ortak paylaşım  l tleri, sosyalizasyon süreci ile kuşaklararası düzeyde aktarılmaktadır.

Sosyalizasyon Süreci ve Kültür Aktarımı

Kültür; bilgi, ahlak, hukuk, sanat, örf ve adetleri içine alan ve toplumun bir  yesi olması sebebiyle insanın kazandığı diğer tüm yetenek ve alışkanlıkları da kapsayan bir bütünü ifade etmektedir. Aynı toplumsal birikimi ve geleneği paylaşan bireylerin, çocuklarına ve yeni nesillere aktardıkları kültür; öğrenilmiş ve korunarak geliştirilmesi gerekli olan davranışların bütünüdür. Ayrıca kültür doğuştan değil, eğitim ve  ğretim yoluyla kazanılmakta ve toplumsal bir miras olarak nesilden nesile aktarılarak devredilmektedir (Erkal, 2014, s. 136).

Bugün toplumsal yaşantıda görülen kültürel unsurlar, geçmişin yenilenmiş bir biçimi olarak yorumlanmalıdır. Bu biçimde kültür yardımıyla geçmiş ile günümüz arasında bağ kurulmakta ve bütünlük sağlanmaktadır (şahin, 2020, s.56). Bu noktada toplumların, bütünleşmiş olarak düzen içinde yaşayabilmesi için; kültür aktarımının sağlıklı biçimde gerçekleşmesi önem arz etmektedir. Sağlıklı bir biçimde gerçekleşen kültür aktarımı sayesinde birey, toplumdaki diğer fertler ile uyum içinde yaşar ve kuşaklar arasında bağ kurarak toplumun devamlılığını sağlar.

Bir toplum, kendi kültürel aidiyetine göre düşünüp davranmaktadır. Toplumların yeme-içme seçimleri ve davranışları, kutlamaları, tuttıkları yaslar ait oldukları kültürün kodlarına göre tanımlanmakta ve toplum  yeleri tarafından paylaşılmaktadır. Bu kültürel kodların nesiller arası aktarımı ise; sosyalizasyon sürecinde gerçekleşmektedir. Sosyalizasyon süreci; yaşanılan toplumun değer, inanç ve davranış tarzlarının kişi tarafından benimsenmesini ifade etmektedir (Mora, 2008). Aynı zamanda sosyalizasyon, bir bireyin herhangi bir grup aktivitesine katılırken; kendisinden beklenen rollerden ve ilişkili normlardan haberdar olmasını içermektedir. Sosyalizasyon süreci, toplumsal bir olgu olarak bireyin doğuşuyla başlamakta ve toplumun üyeliğini kazanana dek geçirdiği aşamaların hepsini içine almaktadır. Sosyalizasyonun araçları arasında; aile, okul, akran grupları, çalışma hayatı ve kitle iletişim araçları yer almaktadır (Erkal, 2014, s. 105). Günümüzde bu sayılanlara ek olarak sosyal medya araçlarını da eklemek mümkün görünmektedir.

Kültürün bir ögesi olan değerlerin öğrenilmesi ve kuşaklararası aktarılması da sosyalizasyon sürecinde meydana gelmektedir. Bu süreçte; birey, yaşadığı toplumun davranış kalıplarını kendi kişiliğine mal etmekte ve o topluma ait bir birey haline gelmektedir. Bu süreç, değerler yardımıyla hız kazanmaktadır. Her milletin, kendi inançları ve kültürleri doğrultusunda meydana gelen milli

değerleri bulunmaktadır ve bu değerler onu, başka kültürlerden farklı kılarak ayırmakta ve özgün hale getirmektedir (Bolat, 2016).

Kültür aktarımında bireylere değer öğretimine milli değerlerden başlanmalıdır. Milli değerleri öğretilmeyen bireylere evrensel değerlerden bahsedilmesi eğitimsel bağlamda pek anlamlı bulunmamaktadır. Bu sebeple öncelikli olarak bireylere milli değerler verildikten sonra evrensel değerler öğretilmesinin daha doğru olacağı ileri sürülmektedir (Akpınar ve Özdaş, 2013).

Çocukların ailede başlayan sosyalizasyon süreçleri, daha sonrasında arkadaşları ve oyun grupları, eğitim kurumları ve kitle iletişim araçları ile bireyin yaşamının sonuna dek devam etmektedir. Lakin günümüzün modern toplumlarında aile, giderek kültür aktarımı görevini kitle iletişim araçlarına bırakmaktadır. Gelecek nesillerin yetişmesinde etkin bir rolü bulunan ve çocukların sıkça izlediği çizgi filmler, bazı toplumsal ve kültürel işlevleri de yerine getirmektedir (Eşitti, 2016). Bir toplumun geleceği olan çocukların, sosyalizasyon süreçlerinde kültür aktarımını sağlıklı bir şekilde gerçekleştirmeleri o toplumun devamlılığı için büyük önem taşımaktadır. Bu noktada çocukların sosyalizasyon süreçlerine dahil olan çizgi filmler de ayrıca dikkatle incelenmeli ve gelecekte doğurabileceği sonuçlar iyice hesaplanmalıdır.

Kültür Aktarımında Çizgi Filmlerin Önemi

Toplumumuzun devamlılığı için, milli kültürümüzün benimsenmesi ve yaşatılmasında geleceğimiz olan çocuklarımız büyük önem taşımaktadır. ‘Çocukluk’ adı verilen süreç içerisinde, çocuğun karakter ve kişiliği belirlenmekte; insanlığın ve yaşadığı toplumun temel değerleri, çocuğa yoğun bir biçimde aktarılmaktadır. Bu süreçte çocukların algısı çok açık olmakla beraber, öğrenmeleri de oldukça yoğun ve hızlı biçimde gerçekleşmekte; hemen her şey çocukların öğrenme sürecine dahil olmaktadır. Çizgi filmler bu noktada, öğrenim sürecindeki unsurlar içinde en önemlisi olarak karşımıza çıkmaktadır (Çetin, 2018).

Temiz ve açık bir zihne sahip çocukların, kişisel ve kültürel kimliklerini inşa ettikleri sosyalizasyon sürecinin iyi değerlendirilmesi gerekmektedir. Bu süreçte kültürel aktarımın sağlıklı bir şekilde gerçekleştirilmesi, toplumun geleceği olan çocuklarımızın kendilerine ve yaşadıkları topluma yabancılaşmamaları açısından büyük önem arz etmektedir. Kitle iletişim araçlarının bu sürece eklenmesi sonucunda çocuklar, çizgi filmler ile farklı kültürel değerlere maruz kalmaktadırlar. Bu durumun titizlikle kontrol edilmesi gerektiği düşünülmektedir. Aksi takdirde, ileride toplum ile birey arasında belirli çatışmalara yol açabilme ihtimali barındırmaktadır.

Teknolojinin hızlı gelişimi sonucunda çocuklar, kitle iletişim araçları ile daha erken yaşlarda buluşmaya başlamıştır. Ekrandaki hareket eden nesne, ses ve renklere karşı ilgisi yoğun olan çocuklar, bu ilgileri sonucunda çizgi filmlerle erken yaşta karşılaşmakta ve çizgi film izlemeyi sevmektedirler. Bu sebepler dolayısıyla çocukların gelişim süreçlerinde ve kültür edinimlerinde çizgi filmler temel öneme sahip bir konumda bulunmaktadır. Geçmiş yıllarda masallar ve halk hikayeleri kültür aktarımını gerçekleştirmeye yardımcı olurken; günümüzde bu işlevi çizgi filmler üstlenmektedir (Çetin, 2018). Bu sebeplerle kültürümüzün ve milli değerlerimizin aktarımında çizgi filmler önemli bir yer teşkil etmektedir.

Kültür aktarımında ilk durak olan aile ve aile büyüklerinin yanında artık çizgi filmler de yer almaktadır. Böylece bir noktada ailenin tekelden çıkan kültür aktarımı sürecine, kitle iletişim araçları dahil olmakta; özellikle de çizgi filmler bu sürece eklenmektedir. Türk toplumuna ve

kùltürel değerlerine ait unsurların yer almadığı çizgi filmlerin, çocukların algılarının en açık olduğu bu dönemde onları asıl almaları gerekenden mahrum bırakacağı düşünölmektedir.

Çizgi filmler ve kùltür ile ilgili geçmiş yıllarda yapılan pek çok çalışma bulunmaktadır. Bu çalışmalardan biri, Türkmen (2012)’in “Çizgi Filmlerin Kùltür Aktarımındaki Rolü ve Pepee” adlı çalışmasıdır. Bu çalışmasıyla Türkmen, çizgi filmlerin çocukların yaşamlarını şekillendirdiğini ifade ederek; çizgi filmlerin bir kùltür aktarım aracı olarak nasıl kullanıldığı/kullanılması gerektiğini, Türk yapımı bir çizgi film olan Pepee üzerinden örneklendirmiştir. Bir diğer çalışma ise; İnan (2016)’ın “Çocuk Medyasında Evrensel ve Yerel Değerlerin Aktarımı: TRT Çocuk Kanalı Örneği” adlı çalışmasıdır. İnan bu çalışmasında, TRT Çocuk kanalında 2016 yılında yayınlanan 11 çizgi filmin evrensel ve yerel değerler özelinde içerik analizini yapmıştır. Başka bir çalışma da Eşitti (2016)’nin “Çizgi Filmlerde Küresel ve Yerel Kùltürün İnşası: Caillou ve Pepee Örneği” adlı çalışmasıdır. Bu çalışmasında Eşitti, ulusal ve uluslararası iki çizgi filmin tematik analizini yapmış ve küresel/yerel değerlerin bu çizgi filmlerde nasıl aktarıldığını ortaya koymuştur. Bunlara ek olarak Şentürk ve Keskin (2019)’in “Rafadan Tayfa Çizgi Filminin Milli ve Evrensel Değerler Açısından Değerlendirilmesi” isimli çalışması da literatürde bulunmaktadır. İçerik analizi yöntemiyle yapılan bu çalışmada da örnekleme dahilindeki çizgi film bölümlerinin içindeki milli ve evrensel değerlerin sıklığı incelenmiş ve evrensel değerlerin, milli değerlerden yaklaşık iki kattan daha fazla olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Son olarak çizgi filmler ile ilgili araştırmalar arasında Hamide Ay ve Muharrem Kürşad Yangil (2021)’in “Kral Şakir Çizgi Filminin Değerler Eğitimi Açısından İncelenmesi” adlı çalışması mevcuttur. Bu çalışmada Kral Şakir çizgi filminde, 2019 yılı Türkçe Değerler Öğretimi Programı kapsamındaki on kök değerın hangilerinin ne sıklıkla bulunduğunu incelenmiştir. Ay ve Yangil; bu on kök değerden en çok yardımseverlik, sorumluluk ve dürüstlük değerlerinin çizgi filmde yer aldığı sonuçlarını elde etmişlerdir (Ay ve Yangil, 2021). Ay ve Yangil’in çalışması, farklı değer sınıflandırması noktasında çalışmamızdan farklı özellikler taşımaktadır.

Bu çalışmada; kùltür aktarımında çizgi filmlerin öneminden bahsedilerek, bir Türk yapımı olan ‘Kral Şakir’ adlı çizgi filmdeki evrensel ve milli değerlerin varlığı incelenmiş ve sıklık analizi yapılmıştır. Bunun için öncelikle kısaca incelenecek çizgi film hakkında bilgi verilmesinin gerekli olduğu düşünölmektedir.

Kral Şakir Çizgi Filmi

“Kral Şakir” çizgi filmi, 2016 yılında ‘Cartoon Network Türkiye’ adlı çocuk kanalında yayınlanmaya başlamış ve bu kanalın ilk Türk ve kendi yapımı çizgi filmi olmuştur. ‘Graf2000’ ekibi tarafından üretilen çizgi filmin proje tasarımcıları ise; Varol Yaşaroğlu ve Berk Tokay’dır. Çizgi filmin tüm bölümleri, televizyon ile birlikte 2017 yılından itibaren ‘Kral Şakir’ adlı resmi Youtube kanalında yayınlanmaya başlanmıştır. Geleneksel bir Türk ailesinin yaşadığı maceraları anlatan çizgi filmin ana karakterleri şu şekildedir: Remzi (baba), Kadriye (anne), Şakir (çocuk), Canan (çocuk), Necati (aile dostu-babanın en yakın arkadaşı), Peyami (dede). Şakir, teknolojik gelişmeleri yakından takip eden ve eğlenceyi seven bir çocuktur. Babası (Remzi) ve onun en yakın arkadaşıyla (Necati) bilgisayar oyunları oynamayı çok sevmektedir. Bu üçlü başlarını sık sık derde sokmaktadırlar. Bu noktada Şakir’in kitap okumayı seven ve ailedeki en mantıklı kişi olan kardeşi (Canan), karşılaştıkları sorunlara çözüm yolları aramaktadır. Anne (Kadriye) ise; tüm aileyi bir arada tutmaya çalışmaktadır. Dede (Peyami) de evin büyüğü ve kararlarına danışılan biri olarak çizgi filmde yer almaktadır. İstanbul’da yaşayan aile bireyleri ve diğer karakterler hayvanlar şeklinde canlandırılmıştır. Ülkemizde çok sevilen bu Türk yapımı çizgi film birkaç yıl önce yurt dışına da ihraç edilmeye

başlamış ve günümüzde çoğunluğu Ortadoğu ve Kuzey Afrika ülkeleri olmak üzere 23 ülkede 8 ayrı dilde yayımlanmaktadır (“Kral Şakir Çocuklara”, 2022).

Varol Yaşaroğlu 2020 yılında yaptığı bir gazete röportajında bu çizgi filmin sevilme nedenleri ile ilgili şunları dile getirmiştir:

“Aslında hayvanlardan kurulu bir dünya var, hiç insan yok ama 'Kral Şakir Ailesi' tipik bir Türk ailesi. 'Fil Necati', bayağı bizim o babacan esprili bir komşumuz, bir amcamız, birisinin babası olabilir. Gerçekten Adana dürüm seven bir filden bahsediyoruz. Gerçekten dünyada herhalde bir çizgi film içerisinde böyle bir karakter olması mümkün değil. Bu tamamen 'Kral Şakir'e özgü bir karakter. Şunu da söylemem gerek; karakterler her ne kadar bizden birileri olsa da konu evrensel” (“Kral Şakir Yabancılara”, 2021).

Yaşaroğlu'nun belirttiği gibi tüm karakterlerin üstlendiği roller ile birlikte geleneksel bir Türk ailesi çizgi filme yansıtılmıştır.

Uluslararası bir çocuk kanalının ilk Türk yapımı çizgi filmi olarak Kral Şakir, yurt dışına ihracıyla birlikte Türk kültürüne ait unsurları yabancı çocuklara tanıtmaya başlamıştır. Türk aile yapısı, gelenek ve göreneklerimiz, kültürümüze ait değerler pek çok farklı kültürden çocuk ile buluşmaktadır. Bunun oldukça kıymetli bir durum olduğu düşünülmektedir. Kral Şakir çizgi filmi ile hem çocuklarımızın maruz kaldığı, Batılı kültürü yansıtan çizgi filmlere karşı kendi kültürümüze ait bir çizgi film üretilmiş hem de yurt dışına ihracı sonucunda Türk kültürü, yabancı çocuklara ‘bizim tarafımızdan’ anlatılmaya başlanmıştır.

Yöntem

Bu çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden doküman analizi kullanılmıştır. Doküman analizi, araştırılması amaçlanan olgu ya da olgular ile ilgili bilgiler içeren yazılı ya da görsel materyallerin analiz edilmesini kapsamaktadır. Bu dokümanlara örnek olarak; resmi belgeler, yazılı basın, dergiler, kitaplar, gazeteler, özel mektup, anı ve günlük gibi kişisel belgeler; ayrıca film, video, fotoğraf gibi görsel malzemeler verilebilmektedir (Yıldırım ve Şimşek, 2016, s. 189-190).

Bu çalışmanın evrenini, ‘Kral Şakir’ çizgi filminin Youtube kanalındaki 224 bölümü oluşturmaktadır. Analiz edilecek dokümanların örneklemini ise, ‘Kral Şakir’ çizgi filminin Youtube kanalındaki en çok izlenen ilk 20 bölümü oluşturmaktadır. Hem rahat ulaşım hem de çizgi filmin ne kadar izlendiği bilgisine erişebilmek adına çizgi filmin resmi Youtube kanalından örneklem seçilmiştir (Cartoon Network kanalında Kral Şakir yayımlanmaya devam etmektedir). Belirlenen örneklem en az 3 kez olmak üzere belirli aralıklarla izlenmiş ve sıklık analizi yapılmıştır.

Yapılan çalışmada çizgi filmler izlenmeden önce, literatüre dayanılarak ‘evrensel ve milli değerler’ listesi oluşturulmuştur. Evrensel değerler listesi, Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü (UNESCO) tarafından desteklenen ve dünyada kırktan fazla ülkede uygulanan ‘Yaşayan Değerler Eğitimi’ adlı projedeki evrensel değerlerden yararlanılarak oluşturulmuştur (“livingvalues”, 2022). Milli değerler listesi ise; Milli Eğitim Bakanlığı’nın 2015 yılında yayımladığı ‘Değerler Eğitimi Yönergesi’nde belirtilen milli değerler temel alınarak oluşturulmuştur (“MEB”, 2021). Oluşturulan bu değerler listesi ile sıklık hesaplaması yapılmıştır. Bu değerlerin hangi sıklıkla tekrar edildiği not edilmiş ve böylece nitel veri yüzdelerle dönüştürülerek sayısallaştırılmıştır. Araştırmada kullanılan evrensel ve milli değerlerin listesi Tablo 1’de verilmiştir.

Tablo 1: Araştırmada Kullanılan Değerlerin Listesi

Evrensel Değerler	Milli Değerler
Alçakgönüllülük	Adil Olma
Barış	Aile Birliğine Önem Verme
Birlik	Cesaret, Liderlik
Dürüstlük	Çalışkanlık
Hoşgörü	Dostluk
İş birliği	Empati
Mutluluk	Fedakarlık
Özgürlük	Gelenek-görenekler
Sadelik	İyilik Yapmak
Saygı	Kùltürel Mirasa Sahip Çıkma
Sevgi	Mekanlar
Sorumluluk	Misafirperverlik
	Nazik Olma
	Paylaşımçı Olma
	Selamlaşma
	Şefkat-merhamet
	Türkçe
	Vatanseverlik
	Yardımlaşma-Dayanışma

Tablo 1'de de görüldüğü üzere bu çalışmada; 12 evrensel ve 19 milli değerden oluşan bir değerler listesi oluşturulmuştur. Önceden belirlenen bu değerler listesi üzerinden veriler incelenmiş ve sıklık analizi gerçekleştirilmiştir.

İncelenen Dokümanlar

Kral Şakir çizgi filminin resmi Youtube sayfasından alınarak çalışmada incelenen bölümler aşağıda Tablo 2'de verilmiştir.

Tablo 2: Araştırmada Analiz Edilen Bölümler

Bölüm Adı	İzlenme Oranı
1- Kaçak Damat (28.Bölüm)	31 Milyon
2-Buzdolabı (40.Bölüm)	24 Milyon
3- Dinozor Gribi (43.Bölüm)	22 Milyon
4- Küresel Isınma (58.Bölüm)	18 Milyon
5- Büyük Güç Büyük Sorumluluk (25.Bölüm)	16 Milyon
6-Kardan Adamların Yükselişi (42.Bölüm)	14 Milyon
7- Kepçe Adam (36.Bölüm)	12 Milyon
8- Acıkmayan Bir Necati (80.Bölüm)	11 Milyon
9- Hediye (91.Bölüm)	10 Milyon
10- Takıntı (65.Bölüm)	10 Milyon
11- Sınav Gecesi (37.Bölüm)	10 Milyon
12- Saç (50.Bölüm)	9,9 Milyon
13- Şakir'in Rüyası (17.Bölüm)	9,9 Milyon
14- Remzi Çıldırıldı (92.Bölüm)	9,6 Milyon
15- Süper Mega Muhtişim Çanta (78.Bölüm)	9,5 Milyon
16- Aksiyon Yıldız (34.Bölüm)	9,3 Milyon

17- Kutsal Kemik Avcıları (13.Bölüm)	9,2 Milyon
18- Elektronik Sporlar (41.Bölüm)	9,1 Milyon
19- Muhtişim İkili (52.Bölüm)	8,2 Milyon
20- Yemek Savaşı (4.Bölüm)	8,2 Milyon

Not: İzlenme oranları, 10.10.2022 tarihinde Kral Şakir çizgi filminin resmi Youtube kanalından alınmıştır.

En çok izlenen bölüm 31 milyon kişi tarafından izlenmişken; en az izlenen bölüm ise, 8,2 milyon kişi tarafından izlenmiştir. Çocuklar tarafından bu çizgi filmin ne denli tercih edildiğini izlenme oranları göstermektedir.

Bulgular

Kral Şakir çizgi filmde bulunan evrensel değerlere dair bulgulara ait sıklık ve yüzdeler ile bunlara ilişkin örnekler Tablo 3'te verilmiştir.

Tablo 3: Evrensel Değerler İle İlgili Bulgular

Evrensel Değerler	Sıklık (f)	Yüzde (%)	Örnekler
Alçakgönüllülük	-	-	-
Barış	-	-	-
Birlik	4	10,52	'Birbirimizi sevmesek de birlikte çalışmalıyız (42.B-7.59)'
Dürüstlük	1	2,63	'Mirket Bey, kusura bakmayın, sizi ciddiye almadık. Teşekkürler panzehiri bulduğunuz için (43.B-10.00)'
Hoşgörü	2	5,26	'Pardon Necati, Canın sağ olsun Kadriye (43.B-9.51)'
İş birliği	8	21,05	'“(Şakir ve kardeşi diğer kötülerle mücadele ederken) Necati Abi sen kalbi kurtar (92.B-11.03)'
Mutluluk	3	7,89	'İstedğin şeyi yapabilirsin, çocukça davranabilirsin. Yeter ki sen mutlu ol (28.B-10.56)'
Özgürlük	-	-	-
Sadelik	-	-	-
Saygı	-	-	-
Sevgi	11	28,94	'Ben onu nasıl rahat hissediyorsa öyle sevdim (28.B-10.47)' 'Aslan oğlum (25.B-9.12)' 'Yavrum, Necati'm, küçük meleğim (41.B-3.04)' 'Yavrucuğum (17.B-4.50)'

Sorumluluk	9	23,68	'Küresel ısınmayı engellememiz lazım (58.B-7.06)' 'Lütfen gereksiz yere deodorant kullanmayalım (58.B-7.28)' 'Yeşillik alanları azaltmayın aksine daha fazla ağaç diki (58.B-10.04)' 'Evladım, güzel diyorsun da benimde kazandığım parayı evimiz için en doğru şekilde harcamam gerek (25.B-1.58)' 'Tabağınızda arta kalan yemekleri paylaşmak ister miydiniz? Sokak köpeklerine yardımcı olacaksınız böylece (80.B-3.37)'
Toplam	38	100	

Not: Cümlelerin sonunda bulunan parantezler; çizgi filmlerde geçen ifadelerin, çizgi filmin hangi bölümünde ve kaçınıcı dakikada geçtiğini belirtmektedir. (Bölüm numarası-dakika).

Araştırmanın konusunu oluşturan evrensel değerlere bakıldığında; çizgi filmin içinde 12 değerden 5 tanesinin yer almadığı görülmüştür. Bu değerler; alçak gönüllülük, barış, özgürlük, sadelik ve saygıdır. Evrensel değerler içinde en çok vurgulananlardan ilki 'sevgi (f=11)'; ikincisi ise, 'sorumluluk (f=9)' olmuştur. Sonrasında sırasıyla; iş birliği (f=8), birlik (f=4), mutluluk (f=3) değerlerine yer verilmiştir. Bu noktada evrensel bir değer olarak sayılsa da sevgi; bizim kültürümüzün temelinde yer alan değerlerden biri olarak da çizgi filmin içinde en çok yer verilen değerlerden biri olmuştur. En az işlenen değerler ise; hoşgörü (f=2) ve dürüstlük (f=1) olmuştur.

Kral Şakir çizgi filminde yer alan milli değerlere ilişkin bulgular ve örnekler ise; Tablo 4'te verilmiştir.

Tablo 4: Milli Değerler İle İlgili Bulgular

Milli Değerler	Sıklık (f)	Yüzde (%)	Örnekler
Adil Olma	1	1,09	'Hediyeyi kimin alacağına karar vermek için yapılan bir yarışma, kazanan hediyeyi alır (91.B-2.53)'
Aile Birliğine Önem Verme	7	7,69	'Tüm aile bireyleri kahvaltı masasında (43.B-0.39)' 'Ailece vakit geçirme (25.B-11.39)' 'Bütün aile birlikte oyun oynuyor (50.B-0.22)'
Cesaret, Liderlik	3	3,29	'Hayır Mirket, karanlıktan korkamazsın, kocaman adamsın sen (43.B-5.35)' 'Teşekkürler baba, sayende karanlıktan korkmuyorum artık (17.B-12.09)'
Çalışkanlık	-	-	-
Dostluk	3	3,29	'Seninle oyun oynamayı çok özlemişim Necati, bir daha hiç ayrılmayalım (52.B-12.09)'
Empati	3	3,29	'Kusura bakma sana hissettirdiklerim için. Ben seninle gurur duyuyorum.-Önemli değil baba, beni anlamana çok sevindim (41.B-13.47)'
Fedakarlık	1	1,09	'Baba farklı bir yerde yaşamak istese de ailesinin isteği için kendi isteğinden vazgeçiyor (13.B-11.10)'
Gelenek-görenekler	5	5,49	'Gelinin belinde kırmızı kurdele (28.B-1.05)', 'Bebeğin kundağında nazar boncuğu (28.B-5.23)' 'Baba hoş geldin, ver elini öpeyim (41.B- 3.10)'

İyilik Yapmak	6	6,59	'Benim çok işim var, benim yerime sen gider misin? (80.B-7.30)' 'Tanju'ya yardım edeceğiz ve kemiği bulmasını sağlayacağız (13.B-3.25)'
Kültürel Mirasa Sahip Çıkma	9	9,89	'Birde yanında Türk Sanat Müziği olsa... (40.B-3.49)' 'Yün halı, el dokuması halı (58.B-5.07)' 'Maraş Dondurması (4.B-1.58)'
Mekanlar	10	10,98	Kapalı Çarşı (58.B-3.56) İstanbul Boğazı (80.B-3.25)
Misafirperverlik	3	3,29	'Hoş geldiniz, sefalar getirdiniz (58.B-5.03)', 'Cengiz, çay söyle sen de (58.B-5.31)'
Nazik Olma	18	19,78	'Pardon... Afedersiniz (28.B-0.22)', 'Kolay gelsin. Sağ olun (43.B-3.16)' 'Teşekkür ederiz, iyi günler (25.B-3.32)' 'Bunu hatırlattığınız için çok teşekkür ederim çocuklar (65.B-9.55)'
Paylaşımçı Olma	2	2,19	'Tabağımızdan arta kalan yemekleri bağışlamak ister miydiniz? Sokak köpeklerine yardımcı olacaksınız böylece (80.B-3.36)'
Selamlaşma	6	6,59	'Hakkı ne haber (28.B-0.26)', 'Merhaba gençler (52.B-7.55)' 'Hoş geldiniz, sefalar getirdiniz (58.B-5.01)'
Şefkat-merhamet	2	2,19	'Canan, lütfen affet beni, lütfen çok özür dilerim.-Of tamam, affettim (80.B-11.05)'
Türkçe	6	6,59	'Damlaya damlaya göl olur. (58.B-11.02)' 'Aklını peynir ekmekle yemek (50.B-7.56)' 'Bir deri bir kemik kalmak (37.B-3.50)'
Vatanseverlik	2	2,19	'Plakamızın sonu da 1881 imiş. Atatürk'ün doğum tarihi, aferin genç (37.B-11.54)' 'Türk bayrağı (37.B-12.05)'
Yardımlaşma- Dayanışma	9	9,89	'Oğlum, Şakir. Arkadan bir el at bakayım (58.B-1.44)' 'Tut şunun ucundan bakayım, kaldıralım şu tostosu (13.B-2.43)'
Toplam	91	100	

Not: Cümlelerin sonunda bulunan parantezler; çizgi filmlerde geçen ifadelerin, çizgi filmin hangi bölümünde ve kaçınıcı dakikada geçtiğini belirtmektedir. (Bölüm numarası-dakika).

Milli değerlere baktığımızda çizgi film içerisinde en çok yer alan değer, nazik olma (f=18)'dir. Daha sonrasında sırasıyla; mekanlar (f=10), kültürel mirasa sahip çıkma (f=9), yardımlaşma-dayanışma (f=9), aile birliğine önem verme (f=7), iyilik yapmak (f=6), selamlaşma (f=6), Türkçe (f=6), gelenek-görenekler (f=5), cesaret-liderlik (f=3), dostluk (f=3), empati (f=3), misafirperverlik (f=3), paylaşımçı olma (f=2), şefkat-merhamet (f=2), vatanseverlik (f=2) değerleri gelmektedir. En az yer alan değerleri ise; adil olma (f=1) ve fedakarlık (f=1) oluşturmaktadır. 19 milli değerden 1 tanesi ise, çizgi filmde bulunmamaktadır. Bu değer; çalışkanlıktır.

Bununla birlikte bu değerlerin yanında Türk kültürüne has unsurlara da çizgi filmde yer verilmiştir. Mesela yemek vakitlerinde yenilen yemekler hep Türk kültürüne ait yemeklerdir. Örneğin; yaprak sarma (40.B-1.22), tas kebabı (80.B-0.33), lahmacun (65.B-3.35), çiğköfte (41.B-6.48), kokoreç (34.B-7.27), ekmek kadayıfı (13.B-6.27), Maraş dondurması (4.B-1.58), şalgam suyu (36.B-0.38) gibi kültürümüze has ürünlere, yemeklere çizgi filmde yer verilmiştir. Yemekler dışında bir başka örnekte, helal-haram kavramıdır. 'Sizin buzdolabı yaprak sarma attı Remzi, helal et yiyorum

ben bunu (40.B-9.30)' şeklindeki ifade ile çocuklara, bu kavramlar da aktarılmıştır. Bunlara ek olarak çizgi film içerisinde ara ara Türk bayrağı, nazar boncuğı gibi kùltürümüze ait semboller gösterilmiştir.

Kral Şakir çizgi filminden elde edilen evrensel ve milli değerler ile ilgili bulgular bir arada Tablo 5'te verilmiştir.

Tablo 5: Evrensel ve Milli Değerlere Dair Sıklık ve Yüzdeler

	Sıklık (f)	Yüzde (%)
Evrensel Değerler	38	29,45
Milli Değerler	91	70,54
Toplam	129	100

Örneklem grubunda yer alan Kral Şakir çizgi filminde evrensel değerlere 38 kez vurgu yapılmışken; milli değerlere ise 91 kez vurgu yapılmıştır. Genel olarak çizgi filmde, milli değerlere daha çok vurgu yapıldığı (%70,54) görülmüştür.

Sonuç

Bu çalışmada Kral Şakir çizgi filminde yer alan evrensel ve milli değerler incelenmiş ve çizgi filmde milli değerlere (f=91) evrensel değerlerden (f=38) daha çok yer verildiği görülmüştür. Evrensel değerler içinde en çok yer verilen değer, sevgi (f=11) olurken; milli değerler arasında en çok yer verilen değer, nazik olma (f=18) olarak karşımıza çıkmaktadır. Buna ek olarak, çizgi filmde en az ifade edilen evrensel değer; dürüstlük (f=1) iken; milli değerler içinde en az adil olma (f=1) ve fedakarlık (f=1) değerlerine yer verilmiştir.

Çizgi filmin incelenen örneklem grubunda nazik olma (f=18), kültürel mirasına sahip çıkma (f=9), aile birliğine önem verme (f=7) gibi milli değerlere daha çok yer verilmesi; çocukların kişisel ve sosyal kimliklerinin milli değerlerle özdeşleşerek gelişmesini sağlayacaktır. Ayrıca çocukların çok sevdiği bu çizgi filmde milli değerlerin baskın olması; toplumumuzdaki kùltür aktarımının sağlıklı işlemesine katkı sağlayacaktır.

Toplumların sahip olduğu milli değerler, toplum üyelerini birbirlerine bağlamaktadır. Bireyin yaşadığı toplum ile bütünleşerek uyum içinde hayatını sürdürmesi, milli değerlerini öğrenip benimsemesi ile mümkündür. Birey, ait olduğu toplumun değerlerini bilmez ve benimsemez ise; içinde bulunduğu topluma ve öz benliğine yabancılaşma hissetmesi kaçınılmazdır. Milli değerlerimizin içselleştirilmesi adına çizgi filmlerin milli değerlere yer vermesi, toplumun sağlıklı biçimde gelişip ilerlemesi açısından önemli görülmektedir.

Ailede başlayan kültürel aktarım sürecinde artık aile tek başına yer almamakta; kitle iletişim araçları da bu sürece dahil olmaktadır. Erken yaşlarda kitle iletişim araçlarıyla tanışan çocukların kişiliklerini oluşturdukları ve kùltürlerini öğrendikleri bu sosyalizasyon sürecinde, çizgi filmler önemli bir yer işgal etmektedir. Çocukların doğruyu ve yanlışı öğrenme aşamasında olduğu bu süreçte çizgi filmlere oldukça önemli görevler düşmektedir. Kendi toplumuna ait değerleri küçük yaşlarda öğrenemeyen bireyler, ilerleyen zamanda hem kendilerine hem de yaşadıkları topluma yabancılaşacaklardır. Genel olarak Batılı toplumların kendi kültürel değerlerini aşıladıkları çizgi filmler karşısında, Türk yapımı çizgi filmlerin sayısının artmasının, toplumumuzun geleceği açısından önemli olduğuna inanılmaktadır.

Çizgi filmde yer alan ana karakterlerin isimlerine baktığımızda, geleneksel Türk isimlerini karşımıza çıkmaktadır. Yeni nesil özelinde unutulmaya yüz tutan bu geleneksel isimler, bu çizgi filmi izleyen çocuklar arasında yeniden benimsenmeye başlamıştır. Bu durum çizgi filmlerin çocukların üzerinde ne denli kuvvetli etkiler bıraktığını kanıtlamaktadır.

Kral Şakir çizgi filminin, Türk yapımı çizgi filmlerin çoğalmasında güzel bir örnek olduğu düşünülmektedir. Çoğunlukla Batılı çizgi filmlerde bulunan şiddet ve cinsellik unsurlarının bu çizgi filmde yer almaması da üzerinde durulması gereken olumlu bir noktadır.

Çizgi filmler çocukların kültürlerini severek milli değerlerini öğrenip içselleştirmelerine ve kültürlerine sahip çıkmalarını sağlayacak güce sahiptir. Milli değerlerini içselleştiren çocuklar, yetişkinlik dönemlerine geldiklerinde içinde yaşadıkları topluma kendilerini ait hissedeceklerdir. İzledikleri çizgi filmlerde yer alan milli değerleri içselleştiren çocuklar, gelecekte hem sosyal düzenin sağlanması hem de toplumun birlik ve bütünlüğünün güçlendirilmesine katkı sunacaklardır. Çocukların kişisel gelişimlerinin sağlıklı bir biçimde gerçekleşmesinin sağlanması, yaşadıkları toplumla bütünleşmeleri ve sosyal yaşamı düzenleyen değerlerin öğretilmesi açısından çizgi filmlerin daha çok incelenmesinin faydalı olacağı düşünülmektedir.

Çıkar Çatışması: Yazar, çıkar çatışması bildirmemiştir.

Finansal Destek: Yazar, bu çalışma için finansal destek almadığını beyan etmiştir.

Conflict of Interest: The author have no conflict of interest to declare.

Grant Support: The author declared that this study has received no financial support.

Kaynakça/References

- Akpınar, B. ve Özdaş, F. (2013). İlköğretimde Değer Eğitimi İlişkin Öğretmen Görüşleri: Nitel Bir Analiz. *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 23(2), 105-113.
- Ay, H. ve Yangıl, M. K. (2021). Kral Şakir Çizgi Filminin Değerler Eğitimi Açısından İncelenmesi. *Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, (2), 45-60.
- Bolat, Y. (2016). Sosyal Değerleri ve Değerler Eğitimi Anlamak. *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi*, (29), 322-348.
- Cuche, D. (2013). *Sosyal Bilimlerde Kültür Kavramı*. İstanbul: Bağlam Yayıncılık.
- Çetin, Ş. (2018). Küçük Hezarfen Çizgi Filminde Yer Alan Millî Kültür Unsurlarının İncelenmesi. *İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, 7(3), 2049-2079.
- Erdem, T. (2016). *Sosyoloji Notları*. İstanbul: Otorite Kitap.
- Erkal, M. E. (2014). *Sosyoloji*. İstanbul: Der Yayınları.
- Eşitti, Ş. (2016). Çizgi Filmlerde Küresel ve Yerel Kültürün İnşası: Caillou ve Pepee Örneği. *Karadeniz*, (32), 125-144.
- Güngör, E. (2006). *Türk Kültürü ve Milliyetçilik*. İstanbul: Ötüken Yayıncılık.
- Güvenç, B. (2019). *Kültürün Abc'si*. İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.
- İnan, T. (2016). Çocuk Medyasında Evrensel ve Yerel Değerlerin Aktarımı: TRT Çocuk Kanalı Örneği. *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi*, (25), 200-212.
- Kral Şakir Çocuklara Geri Dönüşümün Önemi Anlatılacak. (2022, 26 Ekim). Erişim adresi: <https://www.aa.com.tr/tr/kultur-sanat/kral-sakir-cocuklara-geri-donusumun-onemini-anlatacak/2553322>
- Kral Şakir Yabancılara Bizi Anlattı. (2021, 25 Ocak). Erişim adresi: <https://www.haberturk.com/kral-sakir-yabancilara-bizi-anlatti-2686406>
- Livingvalues. (2022, 26 Ekim). Living Values Education. Erişim Adresi: <https://livingvalues.net/vision-mission-aims/>
- Macionis, J. J. (2015). *Sosyoloji*. İstanbul: Nobel Yayıncılık.

- Malinowski, B. (2016). *Bilimsel Bir Kùltür Teorisi*. Ankara: Doęu Batı Yayınları.
- MEB. (2021, 21 Ocak). T.C. Milli Eğitim Bakanlığı. Erişim adresi: http://mebk12.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/34/39/749197/dosyalar/2015_02/09093609_degerleregitimi.pdf
- Mora, N. (2008). Medya ve Kùltürel Kimlik. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*, 5(1), 1-14.
- Nirun, N. ve Özönder, C. (1988). Türk Sosyo-Kùltür Yapısı İçinde Normlar ve Fonksiyonları. *Erdem*, 5(11), 339 - 354.
- Özakpınar, Y. (2013). *Bir Medeniyet Teorisi: Kùltür ve Medeniyete Yeni Bir Bakış*. İstanbul: Ötüken Neşriyat.
- Şahin, M. E. (2020). Kùltür ve Değerler. H. Beřirli ve Z. S. Aksürmeli (Ed.), *Kùltür ve Kimlik: Disiplinlerarası Yaklaşımlar* (s. 53-70) içinde. Ankara: Siyasal Kitabevi.
- Şentürk, Ş. ve Keskin, A. (2019). Rafadan Tayfa Çizgi Filminin Milli ve Evrensel Değerler Açısından Değerlendirilmesi. *Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 20(özel sayı), 1-15.
- Turhan, M. (2018). *Kùltür Değişmeleri (Sosyal Psikoloji Bakımından Bir Tetkik)*. Ankara: Altınordu Yayınları.
- Türkmen, N. (2012). Çizgi Filmlerin Kùltür Aktarımındaki Rolü ve Pepee. *Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 36(2), 139-158.
- Tylor, E. B. (1871). *Primitive Culture: Researches Into The Development of Mythology, Philosophy, Religion, Art and Custom*. London: Bradbury and Evans.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2016). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Kral Şakir Çizgi Filmi: <https://www.youtube.com/c/Kral%C5%9Eakir/videos>